Verslag vergadering Holland Metropole Regiegroep

Datum: 10 november 2021 , 16.00-17.00 uur

Deelnemers:

Aanwezig:

[redacted] – Gemeente Amsterdam ([redacted]@amsterdam.nl);
[redacted] - Bouwinvest ([redacted]@bouwinvest.nl);
[redacted] – AM [redacted]@am.nl);
[redacted] - Gemeente Eindhoven ([redacted]@eindhoven.nl);
[redacted] – Gemeente Rotterdam ([redacted]@rotterdam.nl);
[redacted] - Gemeente Utrecht ([redacted]@utrecht.nl); vervangen door [redacted]
[redacted] – Gemeente Den Haag ([redacted]@denhaag.nl) ; vervangen door [redacted]
[redacted] - BZK ([redacted]@minbzk.nl);
[redacted] - BZK [redacted]@minbzk.nl);
[redacted] – Bouwinvest ([redacted]@bouwinvest.nl);
[redacted] - Stibbe ([redacted]@stibbe.com);
[redacted] – Metropoolregio Amsterdam/ PNH ([redacted]@amsterdam.nl);
[redacted] – notulist ([redacted]@amsterdam.nl);

Afwezig:

[redacted] - TU Delft ([redacted]@tudelft.nl);
[redacted] - Amvest [redacted]@amvest.nl);
[redacted] - BZK ([redacted]@minbzk.nl);
[redacted] - Syntrus Achmea ([redacted]@amchmea.nl);

Locatie: MS Teams

Verslag

1. **Opening en mededelingen**

   [redacted] werkt per 1 januari 2022 niet meer voor de Gemeente Amsterdam. Hij wordt voorzitter van het pensioenfonds voor woningcorporaties.

   Voorstel is dat [redacted] [redacted] opvolgt als voorzitter namens de publieke kant in Holland Metropole. De Regiegroep gaat hiermee akkoord en is verheugd met de inzet van [redacted] als verbinder tussen markt en publiek. **Besluit**
   [redacted] bedankt [redacted] voor zijn inzet in de laatste jaren. [redacted] spreekt uit dat Holland Metropole een mooie samenwerking is die het verdient om verder uitgebouwd en versterkt te worden.

Nieuwe datum HM diner Eindhoven 2 februari 2022
Het HM diner kon vorige week niet door gaan i.v.m. oplopende coronacijfers. De nieuwe datum is 2 februari 2022.

Terugblik Expo en Provada en voorbereiding Mipim
De Expo Real en Provada konden dit jaar weer doorgaan. Op de Expo Real waren alle partners aanwezig op de HM stand. [redacted] benoemt dat het een prettige beurs was, iets rustiger dan normaal. Er miste wat internationaal informeel contact, de strenge controles hielpen daar niet bij. De Expo blijft desondanks het internationale podium waar je moet zijn als HM.
[redacted] was meteen de eerste avond prettig verrast, en was blij met de vele aanwezigen vanuit HM. De stand was ook prettig met een eigen tafel voor elke partner. De inhoud is ook aan de orde geweest, met name bij het G5-diner.
[redacted] vult aan dat er veel wethouders aanwezig waren, dat gaf de mogelijkheid om ook inhoudelijk het gesprek te voeren. Qua techniek was het ingewikkeld om alles te organiseren. De branding richting de klimaatopgave werd goed opgepakt door de bezoekers.
[redacted] vindt de Expo altijd erg efficiënt, het werkt toch dat iedereen daar bij elkaar komt.
[redacted] sluit zich bij de gemaakte opmerkingen aan, het viel hem ten positieve op dat er gezamenlijk als vijf steden werd opgetrokken.

Provada
Op de Provada waren partners van Holland Metropole aanwezig met een eigen stand. De Provada is laagdrempeliger en vooral gericht op Nederland.
[redacted] heeft aan de organisatie van de Provada de suggestie meegeven, de volgende beurs in juni in het thema te stellen van publiek-private samenwerking in de woningbouw. De nieuwe minister zou dan de Provada kunnen openen.
[redacted] geeft mee dat er nagedacht zou kunnen worden welk gesprek gevoerd wordt op de Provada, en wat HM kan toevoegen aan dat gesprek. Ook als je niet als HM gezamenlijk op de Provada staat kan er wel iets vanuit HM georganiseerd worden. **Actie**

Mipim
De Mipim gaat door, er is al in 2019 door alle partners grotendeels voor betaald. De eerste gesprekken met de MIPIM zijn al gevoerd. Bekend is dat burgemeester Dijksma van Utrecht gaat en ook Burgemeester Hidalgo van Parijs aanwezig zal zijn.
Voor de jaren daarna moet worden nagedacht of de MIPIM nog genoeg *added value* heeft voor HM. Na de komende Mipim zal dit in de Regiegroep wordt dit geagendeerd. **Actie**
Er worden criteria geformuleerd aan de hand waarvan het gesprek over deelname Mipim wordt gevoerd.

Inzet capaciteit vanuit de deelnemende partners in de strategiegroep
Voor de strategiegroep wordt nog gezocht naar een voorzitter vanuit de publieke kant. Voorkeur gaat uit naar iemand uit Eindhoven en Den Haag.
[redacted] stelt voor [redacted] (Amsterdam) te vragen.

Verzoek is aan BZK of zij ook iemand willen afvaardigen naar de strategiegroep. Voorlopig zal [redacted] aansluiten, op basis van de agenda en personele zaken bij BZK volgt er een definitieve afvaardiging.
[redacted] gaat intern bij Den Haag kijken hoe de deelname aan de strategiegroep versterkt kan worden. **Actie**

2. **Opvolging acties**
Zie bijgevoegde actielijst. Alle acties zijn afgerond.

3. **Opdracht tot het starten van een Workshop Publiek Privaat samenwerken in Novi14**
Nadrukkelijk wordt gezocht naar manieren om de samenwerking en investeringsvraagstukken in gebiedsontwikkelingen verder vorm te geven. Is het mogelijk om de combinatie van bereikbaarheid, verdichting, duurzaamheid en functiemenging in de opgaven te realiseren. Doel van het afgelaste diner was om te komen tot een opdracht om in elke stad van de G5 één van de Novi14 gebieden in een concreet project uit te werken.

Er wordt voorgesteld een samenwerking aan te gaan met het Urban Land Institute (ULI), zij hebben kennis uit andere landen over samenwerking publiek-privaat in gebiedsontwikkeling. Voorstel is om In januari een eerste workshop voor te bereiden om uitwerking te geven aan de samenwerking in de gebieden/projecten.

Gehoopt werd om aan de tafels vorige week te bespreken welke vijf gebieden als HM verder uitgewerkt konden worden. Met name uitwerking op het thema langjarige samenwerking om rendementen uit het gebied terug te ploegen in het gebied.
Deze samenwerkingen zijn complex, maar niet onmogelijk. BZK is met [redacted] bezig met een onderzoek naar de regierol van de Rijksoverheid, ook dat is een thema dat verbonden is met langjarige samenwerkingen in gebiedsontwikkeling.
Daarbij is het versterken van het onderling vertrouwen een belangrijke doelstelling. Die versterking is zeer gewenst. De onderlinge beeldvorming in de achterbannen is sterk als gevolg van het gedrag van vastgoedcowboys. Gewerkt zal worden aan het definiëren van een standaard voor kwaliteit en continuïteit, zowel aan private als aan publieke kant. Een soort keurmerk, kwaliteit marktpartijen (institutionele investeerders, ontwikkelaars etc.) is een parallel traject naast de workshop en het vervolg erop. Een keurmerk lijkt een essentiële voorwaarde voor de invulling van een nieuwe samenwerkingsconstructie constructie. Dit geldt ook van het definiëren van ontwikkelkaders aan de publieke waarmee langjarige zekerheid kan worden geboden.

De Regiegroep is positief over het voorstel om vijf gebieden verder uit te werken. Op die manier kan er van elkaar worden geleerd en zijn alle steden uit HM aangehaakt.
[redacted] geeft aan dat dit een terugkerend thema is waarover in het Watertorenberaad en met het ULI enthousiast is gesproken. De uitwerking in de 14-novi gebieden maakt het voor BZK ook interessant, want daar is publiek-private samenwerking een extra aandachtspunt. Zorg zit erin dat we een tijd geleden hebben gesproken over Zaanstad Achtersluispolder en daar is het niet gelukt, oppassen dat we niet bij voorbaat een te grote broek aantrekken.

Er wordt aan een workshop van drie dagen gedacht, maar niet iedereen zal alle dagen aanwezig hoeven te zijn. De capaciteitsvraag van de deelnemende partners wordt meegenomen in het voorstel.

Er wordt besloten in te zetten op vijf gebieden voor verdere uitwerking door HM. Daarbij zal er met name nadruk liggen op het behalen van snelheid in deze Novi-gebieden. De vijf gebieden zijn:

- Eindhoven XL
- MRA west (met name stationsgebied Hoofddorp)
- Rotterdam Oostflank
- Utrecht groot Merwede
- Den Haag Laakhaven

[redacted] concludeert dat als hiertoe wordt besloten dit een gemeenschappelijke opgaven is van Holland Metropole waar alle partners evenredig aan bijdragen. Het is een opdracht vanuit HM waarin alle partners evenredig bijdragen in arbeid en financiën. **Besluit**

[redacted]: als de inzet evenredig is dragen we daar graag aan bij als BZK.

4. Klimaatopgave

Alle panelen zijn op dit moment aan het schuiven, met name door de klimaatopgave die wij allen hebben. Naast circulariteit, voorkomen van hittestress en klimaatadaptief bouwen en de energievoorziening speelt ook de wateropgave een cruciale rol. Immers, hoe moeten wij bouwen op plekken waar wij meer water verwachten. Van belang is ook de impact van de ontwikkelingen voor beleggende partijen. Kunnen we een voorstel uitwerken voor meer structurele inzet van de institutionals in de stedelijke ontwikkeling. Door de bureau's N-flux/ Decisio zijn de kosten voor een gemiddeld stadshart uitwerking gegeven. Voorstel is om aan de strategiegroep te vragen de opgave verder uit te werken op basis van het rapport van N-flux.

Aan de orde is ook de vraag hoe we ons internationaal positioneren, meer nadruk leggen op de klimaatproblematiek en hoe we daar als land mee omgaan. In gesprekken met buitenlandse beleggers komt soms al de zorg bij die partijen naar voren dat een groot deel van Nederland op termijn onder water zal staan. Dat beïnvloedt de positie van ons land als aantrekkelijk investeringsklimaat.

[redacted] geeft aan dat de Deltacommissaris gevraagd te kijken naar de woningbouwopgave en hoe deze samen kan gaan met de klimaatopgave. Eind deze maand wordt dit rapport verwacht. Na aanbieding aan de tweede kamer kan dit rapport ook gebruikt worden door andere partijen. Het rapport van Nflux wordt gedeeld met de regiegroep. **Actie**

[redacted] vraagt specifiek aandacht om naast adaptieve maatregelen, ook mitigerende maatregelen te betrekken in het onderzoek.

5. Rondvraag, termijn volgende vergadering regiegroep

Er is geen gebruik gemaakt van de rondvraag. Volgende regiegroep staat gepland op ..

Termijnagenda
Voortgang dossier bereikbaarheid/ alternatieve bekostiging infrastructuur

Actielijst vorige vergadering

#	ACTIE	WIE
1.1	[redacted] en [redacted] benaderen wethouders Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Eindhoven om ze te informeren en aan te spreken als eigenaars van de samenwerking.	Afgedaan
1.2	De strategiegroep inventariseert welke kennis er is en wat er in verschillende regio's gebeurd m.b.t. de focusgebieden van HM. Volgende vergadering worden de resultaten van deze inventarisatie besproken.	Afgedaan
2.1	In Rotterdam zijn er net als in de MRA-gesprekken met marktpartijen gevoerd over de gevolgen van de corona-crisis voor de bouwproductie. [redacted] stuurt de contactgegevens van de organisatoren naar [redacted].	Afgedaan
2.2	Er wordt een digitaal overleg georganiseerd door en voor HM-partners over de gevolgen van de corona-crisis voor de bouwproductie en hoe deze op gang gehouden kan worden. De strategiegroep bereid dit voor.	Afgedaan
2.3	HM gaat niet deelnemen aan de Expo Real dit jaar. De partners worden daarover geïnformeerd via een brief. (zie ook actie 2.5)	Afgedaan
2.4	De beslissing over HM op de Provada wordt later genomen. De strategiegroep komt met een voorstel voor de aanwezigheid en zichtbaarheid van HM op de Provada.	Aanhouden
2.5	Namens de regiegroep wordt een brief opgesteld richting de partners waarin wordt gevraagd om commitment en zij worden geïnformeerd over de ingeslagen koers. Vanuit de strategiegroep wordt deze brief voorbereid en voorgelegd aan de regiegroep.	Afgedaan
2.6	[redacted] deelt het concept van de publicatie over een nieuw sturingsproces voor de gebouwde omgeving.	Afgedaan
11-'21	Ook als je niet als HM gezamenlijk op de Provada staat kan er wel iets vanuit HM georganiseerd worden. Voor de volgende beurs wordt hierover nagedacht en een voorstel gedaan.	Strategiegroep
11-'21	Voor de volgende Regiegroep wordt geagendeerd of de MIPIM nog genoeg added value heeft voor HM.	Strategiegroep
11-'21	[redacted] gaat intern bij Den Haag kijken hoe de deelname aan de strategiegroep versterkt kan worden	Den Haag
11-'21	Het rapport van Nflux over duurzaamheidsmaatregelen in bestaande steden wordt gedeeld met de regiegroep.	Strategiegroep
11-'21	Ontwikkelen Keurmerk, kwaliteit, continuïteit voor marktpartijen en overheden.	Strategiegroep